

HANDLÄGGARE/ENHET
Arbetslivsenheten
Thomas Hagnefur/CA

DATUM
2008-11-26

DIARIENUMMER
20080507

ERT DATUM
2008-09-25

ER REFERENS
U2008/6038/SV

Utbildningsdepartementet
□ Drottninggatan 16
□ 103 33 STOCKHOLM

LOs remissvar på remisspromemorian, "En utökad betygsrätt för enskilda utbildningsanordnare, kommunal överlåtelse av myndighetsuppgifter, sfi i folkhögskolan, m.m.

LO har givits möjlighet att lämna synpunkter på ovan rubricerad promemoria och vill framföra följande.

Utgångspunkten för promemorians förslag är att den enskilde har fler alternativ av utbildningsanordnare att använda sig av för att skaffa sig ökade kunskaper. För att skapa konkurrensneutralitet mellan främst kommunen och enskilda anordnare, vill man utöka rätten att sätta och utfärda betyg även till enskilda utbildningsanordnare. LO anser att det är en viktig princip att individen ska kunna få sina studier betygssatta oavsett anordnare om det berör studier som vanligtvis betygssätts. Det är av vikt för individen då dokumentation av både utbildningar, kunskaper förvärvade på annat sätt samt yrkeserfarenhet är av stor betydelse för fortsatta studier eller etablering på arbetsmarknaden.

Samtidigt menar LO att betygssättning och utfärdandet av betyg är en form av myndighetsutövning som ställer extra stora krav på en likvärdig och rättssäker hantering. Det är därför av största vikt att både tillståndsgivning och överlåtelse av denna myndighetsutövning kan ske på ett sådant sätt, att tilltron till de betyg som sätts och utfärdas inte försvagas genom den föreslagna förändringen.

Tillståndsgivning av betygsrätt

När det gäller Statens skolinspektions tillståndsgivning för enskild utbildningsanordnare att sätta och utfärda betyg så får rättssäkerhetsaspekten anses vara uppfylld, utom i ett avseende. LO menar att möjligheten att överlämna myndighetsutövning i detta avseende till enskilda fysiska

POSTADRESS 105 53 Stockholm
BESÖKSADRESS Barnhusgatan 18
TELEFON 08-796 25 00 TELEFAX 08-24 52 28
E-POST mailbox@lo.se HEMSIDA www.lo.se
ORGANISATIONSNUMMER 802001-9769
BANKGIRO 368-4834 PLUSGIRO 8 50-8

Landsorganisationen i Sverige

personer inte är ett rättssäkert förfarande. LO har svårt att se hur en enskild individ ska kunna tillhandahålla utbildning med de kvalitéer som krävs och ser också svårigheter i att följa upp och granska verksamheten. Förslaget synes ogenomtänkt och motiveras ej heller varför LO anser att det inte bör införas. Däremot är förutsättningen att ett landsting eller en kommun är beställare av utbildningen, en viss kvalitetssäkring inbyggd i själva upphandlingssituationen. Därutöver sägs i promemorian att Statens skolinspektion kan välja att inhämta yttrande från berörda kommuner vid ansökningstillfället. LOs uppfattning är att Skolinspektionen regelmässigt ska samla in berörda kommuners uppfattningar.

De krav och kriterier som ska ligga till grund för tillståndsgivningen anser LO vara rätt utformade. Statens skolinspektionens ansvar för tillsynen och möjligheter till återkallande är en viktig förutsättning för LOs positiva ställningstagande till de förslagna förändringarna.

Överlåtande av myndighetsutövning i samband med kommunal upphandling

I detta avsnitt föreslås relativt flexibla former för överlåtelse av både rektors och lärares uppgifter vid betygssättning. Kommunen kan dock välja att ha kvar betygsutfärdandet och kvarstår som huvudman för utbildningen med ansvar för kvalitet, likvärdighet och rättsäkerhet. Detta måste då beaktas både vid själva upphandlingen som i den löpande tillsynen av verksamheten.

I promemorian noteras att, ”För närvarande finns brister och därmed utvecklingsbehov i många kommuners upphandling, uppföljning och utvärdering av vuxenutbildningen.”

Skolverket har konstaterat att betydande delar av den kommunala vuxenutbildningen lagts ut på entreprenad, vilket i större städer kan utgöra över hälften av verksamheten. Skolverket skriver också att; ”Kommunernas krav på utbildningsanordnarna för uppfyllandet av statens villkor är inte alltid tydligt uttryckta vilket också medför svårigheter att kvalitetsgranska verksamheten”.¹

Med utgångspunkt i ovanstående citat framstår det som särskilt angeläget att kontrollen sker utifrån högt ställda krav på likvärdighet och rättsäkerhet. Kommunerna bör beskriva det arbetet inom ramen för sin årliga kvalitetsredovisning. Statens skolinspektion bör även få i uppdrag att granska kommunernas uppföljnings- och kvalitetssäkringsarbete i förhållande till de entreprenörer som erhållit möjligheten att sätta och utfärda betyg.

¹ Skolverkets lägesbedömning 2008, Dnr 2008:806, s 11

Sfi i folkhögskola

Folkhögskolan som utbildningsform och utbildningsmiljö passar sig väl för den målgrupp som är aktuell för sfi. Promemorians skrivning om folkhögskolans samverkan med kommuner och myndigheter utifrån ett integrationsperspektiv är ett exempel på uppgifter som folkbildningen redan arbetar med. Det som kan ses som något främmande inom folkbildningen är införandet av betygssättning. Det viktiga är dock att den kursplanestyrd sfi-verksamheten i folkhögskolan bedrivs på ett folkbildningspedagogiskt sätt.

Förslaget om att folkhögskolan ska åläggas att översända betygshandlingar och intyg till den studerandes hemkommun är bra. I det sammanhanget förs också en diskussion om avsaknaden av krav för enskilda utbildningsanordnare att arkivera handlingar enligt arkivlagen. Frågan bereds av just nu skollagsberedningen. LO vill ändå framföra kravet på en ordning där enskilda utbildningsanordnare både ska omfattas av offentlighetsprincipen och skyldighet att arkivera betygshandlingar. Med det sagt kan LO också stödja förslaget om en nationell betygsdatabas för slutbetyg i gymnasial vuxenutbildning

Avslutningsvis vill LO åter poängtera att denna förändring som nu föreslås för både tillståndsgivning och överlåtelse av betygssättning och utfärdande av betyg, sker på ett sådant sätt att tilltron till de betyg som sätts och utfärdas inte försvagas.

Landsorganisationen i Sverige
Stockholm som ovan

Wanja Lundby-Wedin

Thomas Hagnefur